

KOORGEL EIDE

Uitgave van de Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond

nummer 26 | september 2019

INHOUDSOPGAVE:

Prelude.....	1
Feest van de Allerheiligste Drievuldigheid.....	2
Muziek uit Iona.....	5
Practicum orgelonderhoud.....	8
Nootzaken.....	10
Toelichting Muziekbladen.....	12
DO-UT-DES Muziekbladen	
Vanaf de orgelbank.....	17
Duwen en trekken.....	18
Koorzaken.....	21
Tussenzang.....	24
Verslag KIA.....	25
Samenwerking in de wereld van de kerkmuziek.....	26

OMSLAG:

Onze lieve Heer, wij danken U voor alle goeds. We zouden het bijna vergeten in onze jachtige tijd waarin heel wat te klagen valt. Het veldkruis op de kaft weet ons echter weer met beide benen op de grond te zetten. Althans, voor wie in het voorbij gaan, goed om zich heen blijft kijken.

REDACTIE:

Ad Voesten
Vic. Drs. E. Smeets
Marian Verstappen (secr.)

E-mail:
koorgeleide@gmail.com

Postadres:
Postbus 470, 6040 AL Roermond

PRELUDE

Het was in meer dan één opzicht warm deze zomer. Ik moest afscheid nemen van mijn blindedarm en kwam in het ziekenhuis terecht. Mijn kamergenoot had via een noodlottig ongeval afscheid genomen van zijn echtgenote. In ons gesprek zei hij tegen mij: "Jouw pijn is ook erg en ik leef met je mee, maar die pijn, gaat over. Mijn pijn gaat echter nooit meer weg."

Wat is zorg en warmte naar elkaar toe toch belangrijk.

Natuurlijk moeten we ons ook druk maken over de kleine dingen van alle dag. We moeten immers wat te doen hebben. Maar gaat het in onze kerk toch ook niet vooral om de zorg en warmte voor elkaar? Het uitstralen en geven van welgemeende aandacht.

Ik was maar drie dagen in het ziekenhuis en heb even de toewijding en zorg mogen ervaren en aanschouwen voor de mens in nood. Muziek kan meehelpen om leed draagbaar te maken, om wonden te helen of gewoon om beter te kunnen slapen. Ik hoop dat mijn kamergenoot mijn advies om naar zijn favoriete muziek te luisteren voor het slapen gaan uitprobeert. Hopelijk blijft hij de warmte rondom zijn lijden voelen en de vele handen die hem helpen met het dragen van verlies en pijn.

Vele zorg handen aan het bed van een zieke mens. Ze zijn als engelen in het "in Paradisum". Echte heiligen!

Ad Voesten

Het volgende nummer van Koorgeleide verschijnt eind december. Kopij kunt u inleveren vóór **21 oktober** bij: **koorgeleide@gmail.com** of SGV in het Bisdom Roermond, t.a.v. Koorgeleide, Postbus 470, 6040 AL Roermond.
De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten.

Onderscheidingen voor koor- en zangersjubilea kunnen **minimaal 2 maanden van tevoren** worden aangevraagd bij **sgv.onderscheidingen@gmail.com** of per post: SGV in het bisdom Roermond, t.a.v. Jos Sijstermans, postbus 470, 6040 AL Roermond. Het aanvraagformulier kunt u downloaden via de website van de Sint Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond: sgv-roermond.nl

Een actueel adressenbestand is zowel voor u als voor ons van groot belang.

Mocht de adressering van het koorsecretariaat niet (meer) juist zijn, gelieve dit dan z.s.m. te melden aan **sgv.onderscheidingen@gmail.com** En anders per post: SGV in het bisdom Roermond, t.a.v. Jos Sijstermans, postbus 470, 6040 AL Roermond.

DOMINICA IN FESTO SANCTISSIMAE TRINITATIS

Een kerkelijk feest dat tegenwoordig minder in de belangstelling staat dan Pinksteren of Sacramentsdag, dat is het hoogfeest van de H. Drie-eenheid. Met Pinksteren vieren we, op de laatste dag van het vijftig dagen durende Paasfeest, de komst van de heilige Geest en het begin van de kerk van Christus. Met het feest van de H. Drie-eenheid verdiepen we ons in de verhouding tussen Vader, Zoon en Geest.

Uit mijn lagere schooltijd kan ik me herinneren, dat het mysterie van de goddelijke Drie-eenheid werd uitgelegd aan de hand van drie brandende lucifers, waarvan de kopjes bij elkaar gehouden werden en zo samen één vlam vormden. Met ons menselijke verstand is dit mysterie nauwelijks te vatten. Maar steeds wanneer we een kruisteken slaan, brengen we dit geheim in herinnering en kunnen we ons er mee laten doordringen.

Vroeger heette dit feest 'Het feest van de Allerheiligste Drieuldigheid', in het Latijn werd het Dominica Sanctissimae Trinitatis, kortweg 'Trinitatis', genoemd. Tegenwoordig kennen we 'zondagen door het jaar', vóór het Tweede Vaticaanse Concilie werden die zondagen in onze zangboeken 'de zondagen na Pinksteren' genoemd. In protestantse kringen daarentegen heeft de naam Trinitatis meer gewicht, daar komt de term 'zondagen na Trinitatis' nog steeds voor.

Reeds in het jaar 180 na Christus beschrijft Theophilus van Antiochië een relatie tussen de drie goddelijke personen, die hij 'trias' noemt en typeert als God, Zijn Woord en Zijn Wijsheid (Theos, Logos, Sophia). In het begin van de derde eeuw gebruikt kerkvader Tertullianus voor het eerst het woord Trinitas, hij noemt de Drie-eenheid Vader, Zoon en Heilige Geest: tres

personae (drie personen), en una substantia (één van wezen).

Als iemand in onze tijd gevraagd wordt wie God voor hem of haar is, dan zullen we niet gauw het antwoord krijgen dat God "Vader, Zoon en Geest is". Eerder zullen we horen: 'God is liefde'. Ondanks dat er geen bijbelverhaal te vinden is met betrekking tot de Drie-eenheid, is er toch een feest ontstaan rondom een idee over wie God is. De terminologie 'Vader, Zoon en Geest' geeft ons een aanduiding van wie God is. In onze huidige taal heeft het woord 'persoon' de betekenis van 'een zelfstandig optredend menselijk wezen' (Handwoordenboek hedendaags Nederlands, van Dale). In het Latijn echter heeft het woord 'persona' meerdere betekenissen: 'masker, rol, karakter, persoon'. Ik ben geen theoloog, dus misschien begeef ik me op glad ijs, ik merk alleen het taalverschil op.

De Tien Geboden, die in boek Exodus en Deuteronomium worden beschreven, dragen ons in het eerste gebod op om geen beeld van God te maken. Daar zijn joden en moslims heel duidelijk in. Toch geeft de H. Drie-eenheid meer 'tekening' of uitdrukking aan het gezicht van God en laat ons, naast omschrijvingen zoals 'liefde, levensbron, Schepper, Heer der heerscharen, Redder, Heiland', zien hoe rijk en gevarieerd Gods wezen is.

Pas in de 8e eeuw komen we voor het eerst het gebruik van 'Trinitas' tegen in een oud Frankisch liturgieboek: het 'Sacramentarium Gelasianum'. Dit manuscript uit het eind van de 7e eeuw (ook wel 'Liber Sacramentorum Romanae Ecclesiae' genoemd) is een liturgisch boek, waarin de teksten van de priester tijdens eucharistieviering en officie worden beschreven.

Alcuinus van York, de hof-theoloog van Karel de Grote, stelde rond 785 de teksten van de mis

ter ere van de H. Drie-eenheid samen. Die mis werd zó populair dat zij zelfs de zondagsmissen verdrong. In die Karolingische tijd werd het officie (getijdengebed) met trinitaire formules omlijst, zoals de toevoeging van een doxologie (Eer aan de Vader en de Zoon en de heilige Geest) aan reeds bestaande hymnen.

Bisschop Stefanus van Luik (overleden in 920) maakte bij deze mis een volledig officie en voerde het feest in het bisdom Luik in op de eerste zondag na Pinksteren.

Van hieruit heeft het zich over het westen verspreid, behalve in Rome. Daar verzette men zich tegen de invoering van het feest, omdat het mysterie van de Drie-ene God al iedere zondag gevierd werd. Paus Johannes XXII heeft het uiteindelijk in 1334 vanuit Avignon voor de Romeinse ritus voorgeschreven. Het nieuwe hoogfeest stond op gelijke voet met Kerstmis, Pasen en Pinksteren!

De oorspronkelijke gezangen van 'de eerste

zondag na Pinksteren', terug te vinden in het oude Graduale Romanum uit 1924, bleven bestaan in missen van de weekdays en vormen qua inhoud een vervolg op het Pinksterfeest. In de oude misliturgie van die zondag spreken epistel en Evangelie over de 'caritas', de christelijke naastenliefde, de liefde die wordt toegeschreven aan de H. Geest die met Pinksteren over ons is uitgestort. Drie gezangen uit dat oude misformulier, de Introitus Domine, in tua misericordia, het Graduale Ego dixi: Domine en het Alleluia Verba mea, vinden we in ons huidige Graduale Romanum in het A-, B- en C-jaar nog terug op de 7e zondag door het jaar (GR 278).

Sinds de officiële invoering van het feest Trinitatis in de 14e eeuw zingen we nu nog steeds de gezangen die door Alcuinus werden samengesteld: Benedicta sit (GR 371).

De leidende gedachte achter dit hoogfeest is om een dag te wijden aan de verheerlijking van God aan het einde van het verlossingswerk, een uiting van dankbaarheid aan de Drie-ene God die zich met Pasen en Pinksteren geheel aan ons heeft geopenbaard. Daarom spreken de misgezangen op deze feestdag steeds over de goddelijke barm-hartigheid en beginnen alle gezangen in het misformulier met de woorden Benedicta, Benedictus en Benedicimus, daardoor wordt ieder gezang een zegenbede! Ofschoon de gezangen van deze mis al voorkomen in de handschriften van Einsiedeln en Laon, zijn het toch aanpassingen aan het oorspronkelijke Gregoriaanse repertoire.

Dat kunnen we bijvoorbeeld zien door de introitus Benedicta sit (GR 371) te vergelijken met de introitus Invocabit me van de 1e zondag van de 40-dagentijd (GR 71). De manier waarop de tekst en melodie samenvallen in de introitus van Trinitatis is niet gelukkig te noemen. Dat komt aan het licht als we de melodie op het

hoofdaccent van het woord glorificábo op bladzijde 71 vergelijken met dezelfde melodie op de onbeklemtoonde lettergreep van confitébimur op bladzijde 371. Ook al is er bij deze gezangen sprake van aanpassingen aan een ouder repertoire, toch wordt deze mis nog steeds graag gezongen.

Het feit dat de gezangen vaker gezongen kunnen worden, iedere keer als er een mis uit dankbaarheid wordt opgedragen (missae votivae GR 658), zal er zeker toe bijdragen dat de mis Benedicta sit bij zangers erg geliefd en bekend is.

Het thema dankbaarheid komt overigens niet uit de lucht vallen, Alcuinus liet zich aan het eind van de 8e eeuw immers al bij het samenstellen van de gezangen leiden door het thema dankbaarheid.

Het feest van de H. Drie-eenheid kun je volgens mij ook zien als een afsluiting van de feesten die er aan voorafgaan in het kerkelijk jaar, Kerstmis, Openbaring des Heren, Pasen, Hemelvaart en Pinksteren.

Bij plechtige dankdiensten, bij priesterjubilea en bij kerkelijke hoogfeesten zingen we in de kerk graag uit dankbaarheid het Te Deum, hét dankgezag voor de Drie-ene God. Dat blijkt uit de zinsnede: 'Te Deum laudamus, Te Dominum confitemur Patrem immensae majestatis: Venerandum tuum, verum, et unicum Filium. Sanctum quoque Paraclitum Spiritum' (U, God, loven wij, U Heer, belijden wij Vader van onmetelijke majesteit, Uw eerbiedwaardige, ware en enige Zoon en ook de Trooster, de Heilige Geest).

In die geest beschouw ik de Mis Benedicta sit, de 'zegenrijke' gregoriaanse gezangen voor het feest van Trinitatis, als één groot Te Deum na alle grote feesten van de Kerk.

Cyriel Tonnaer

MUZIEK UIT IONA

De abdij op het eiland Iona, gelegen voor de westkust van Schotland heeft een lange geschiedenis, zij werd reeds in het midden van de 6e eeuw gesticht door de beroemde Ierse monnik St. Columba.

Hiervandaan werden eerst Schotland en daarna delen van Engeland gekerstend. Het eiland werd overigens al in de voorchristelijke tijd door de Picten en Schotten als een heilige plaats beschouwd. Het belang van Iona wordt verder onderstreept door het gegeven dat vrijwel alle vroeg-Schotse koningen hier begraven zijn. Stond het christendom hier aanvankelijk in de Keltische traditie, vanaf begin 1200 werd er een Benedictijner klooster gevestigd.

Zoals zoveel abdijen in de 16e eeuw, had de abdij op Iona te lijden van de Engelse Reformatie. De roemruchte koning Hendrik VIII, die van de 6 echtgenotes, mocht van de Paus niet scheiden van zijn eerste vrouw en besloot daarop dat hij zelf wel hoofd van de Engelse Kerk kon zijn. Omdat Hendrik voortdurend geld nodig had werden de abdijen onder dwang opgeheven en de rijkdommen ervan vloeiden in de Engelse staatskas, de monniken werden sowieso als agenten van de Paus gezien. Een en ander ging gepaard met het nodige geweld en vele abdijen zijn toen verwoest.

Eind 19e eeuw werd een deel van de gebouwen op Iona gerestaureerd.

In 1938 wordt een begin gemaakt met de Iona Community, initiatiefnemer was de dominee George McCleod, een van de toonaangevende figuren in de Church of Scotland van zijn tijd, ondanks zijn afwijkende standpunten ten opzichte van zijn collega's.

McCleod vocht als soldaat in de 1e Wereldoorlog en de gruwelijke veldslagen in Vlaanderen hadden een diepe indruk bij hem achtergelaten. Na de oorlog werd hij dominee in de Church of Scotland. De economische crisis in de jaren '30 met zijn grote sociale gevolgen bracht McCleod, die was opgegroeid in een welvarend gezin, er toe om te zoeken naar nieuwe vormen in het christendom. Met mensen uit alle lagen van de bevolking, van studenten tot werkeloze ambachtslieden werd de abdij op Iona deels opnieuw opgebouwd. Al doende werden er een aantal regels geformuleerd waaraan de leden van de Community worden geacht zich zoveel mogelijk te conformeren:

- Dagelijkse gebed en Bijbellesen
- Wederzijdse rekenschap voor het gebruik van geld en tijd

(anekdote: een lid van de Community in Nederland was dol op pianospelen, vroeg

zich af of hij zichzelf hierdoor meer luxe toekende dan waar hij “recht” op had. Zijn medeleden wezen hem erop dat pianospelen zo belangrijk voor hem was dat dit tot een eerste levensbehoefte moest worden gerekend en raadden hem aan dit gewoon te blijven doen).

- Geregelde onderlinge ontmoetingen
- Actie voor en bezinning op gerechtigheid, vrede en de heilheid van de schepping

In de loop der jaren is daardoor een liturgie met een eigen geluid en sfeer ontstaan.

De liederen die door de Iona Community worden gebruikt en ook zijn uitgegeven kenmerken zich door een veelvoud van stijlen, van Keltisch tot aan Afrikaans of Zuid-Amerikaans, je zou het met recht We-

reldmuziek kunnen noemen. Ze beslaan het hele liturgische jaar.

De teksten zijn modern te noemen, ze appelleren aan ons levensgevoel, waardoor er bij de zanger en toehoorder een herkenbaarheid m.b.t. het dagelijks leven ontstaat en een verbinding met de oude verhalen uit de bijbel wordt gelegd.

De sfeer is vergeleken met de gezangen van Taizé heel anders, minder formeel, vriendelijker misschien. Ook zijn de liederen vaak in strofenvorm en zijn ze wat langer. De vaak korte liederen van Taizé zijn in hun voortdurende herhaling en variatie meer gericht op meditatie.

In het algemeen zijn de liederen voor vrijwel ieder koor zingbaar, het hoeft niet persé in

het Engels, of Spaans, Afrikaans etc., elk lied is ook voorzien van een Nederlandse tekst. Deze is voor zowel zanger als toehoorder goed invoelbaar. Veel werken kunnen eenstemmig gezongen worden zonder veel van hun werking te verliezen, wat voor kleine koren wel zo fijn is. Een dirigent die wat kennis heeft van harmonieeler kan de meerstemmige liederen vrij gemakkelijk aanpassen aan de bezetting van het koor.

Een bekend lied is "Een plaats aan de tafel", ook te vinden in het Liedboek der Kerken. De inhoud van de tekst verwijst naar het recht van ieder op goede levensomstandigheden, de manier waarop mensen met elkaar zouden moeten omgaan, van jong tot oud. Dit alles onder het goedkeurend oog van God. De bovengenoemde regels van de Iona Community komen hier duidelijk naar voren. De tekst is geplaatst onder een Ierse melodie.

Een prachtig voorbeeld is ook een lied voor de Goede Week met de ietwat merkwaardige Nederlandse titel "Wat moet ik met jullie" (altijd goed voor een lach tijdens de repetitie). Het is een moderne vertaling van het aloude Popule Meus, een onderdeel van het Beklag van God. De ik-figuur, Jezus, doet zijn beklag over wat de mensen Hem aandoen. Het refrein is ronduit schokkend:

"Wat moesten wij horen, wij zijn toch Uw volk niet, er zijn vast wel anderen naar wie U kunt gaan!". De link naar het dagelijks leven is duidelijk, wat hebben wij met het leed van de ander te maken? Er is vast wel iemand

anders die kan helpen! Het lied eindigt met een Jezus die a capella afsluit, de pijn van eenzaamheid en in de steek gelaten worden is hier heel invoelbaar.

Het wereldmuziekarakter komt tot uiting in Psalm 47, "Alle volken klapt in uw handen", of in het Engels: "Clapp your hands all you nations". De muziek heeft een sterk syncopische inslag, je hoort de typisch Caraïbische kettle drums er door heen. De Nederlandse vertaling wrekt zich hier een beetje, het levert een hoekige en daardoor moeizame uitspraak op, zingen in het Engels verloopt een stuk vloeiender.

Het is natuurlijk mogelijk om een volledige mis te vullen met liederen uit Iona, de vaste gezangen zijn eenvoudig en goed te doen voor de kerkganger. De liederen kunnen echter ook gecombineerd worden met andere gezangen, b.v. als offerande of communielied. En vooral, zoals boven reeds genoemd, de sfeer tijdens de viering is heel anders, vooral in combinatie met goed gekozen teksten.

De hierboven besproken liederen staan in de bundels "Liederen en gebeden uit Iona en Glasgow" (ISBN 978 90 304 1067 6) en "Opstaan" (ISBN 978 90 304 1122 2).

Deze zijn, ook voorzien van een Nederlandse vertaling, uitgegeven bij Gooi en Sticht. De liederen zijn tevens los verkrijgbaar als licentie.

Jos Vanhommerig

PRACTICUM ONDERHOUD EN BEHEER VAN KERKORGELS

Op 28 mei van dit jaar vond er in Thorn het practicum onderhoud en beheer van kerkorgels voor kerkmusici en kerkbesturen plaats. De avond was vooral bedoeld voor musici en bestuurders die eens op de hoogte gebracht wilde worden van de problematieken die kunnen spelen rondom het kerkorgel. De relatief grote groep belangstellenden werd door Daniël Jansen, orgelbouwer en kerkmusicus in Thorn, op een ontspannen en luchtige manier door de avond geleid. Veel moeite werd er gedaan om de deelnemers de techniek in het orgel te laten zien en ook mogelijke problemen aanschouwelijk te maken. Orgelbouw is een wetenschap en daardoor niet altijd even gemakkelijk te begrijpen. De aanwezigen waren dan ook zeer gemotiveerd om het "naadje van de kous" te willen weten. Vele technische vragen werden

dan ook afgevuurd op de cursusleider die in zijn antwoorden blijk gaf van een zeer grote vakkennis. Gewapend met schroevendraaier en stemgereedschap werd ons een inkijkje in het grote elektrisch-pneumatisch orgel gegeven en in het, op het priesterkoor opgestelde, kleinere mechanisch orgeltje.

Aanschouwelijk onderwijs waardoor menig- een diep respect kreeg voor werkwijze en vak van de orgelbouwer. Ook het belang van het reserveren van financiële middelen voor de kosten van onderhoud werd besproken. Uiteindelijk levert dat voor de kerkbesturen een besparing in de toekomst op. Lange- termijn plannen dus. Het was wel duidelijk dat we zelf beter niet aan een orgel kunnen gaan sleutelen als we daar de kennis niet voor bezitten. Fouten en beschadigingen zijn snel gemaakt en kunnen erg duur uitpakken.

Een mooie avond die om 19.30 uur begon en even na 22.00 uur werd afgesloten. Mijn indruk was dat menig- een nog graag was blijven doorpraten over dit onderwerp. Met het invallen van het duister verlieten we dan ook voldaan de kerk. Met dank aan de inspirerende begeleiding van Daniël die, naar ik hoorde, nog een dagtaak had aan het opruimen van al het leermateriaal.

Ad Voesten

NOOTZAKEN

Muziek om nooit te vergeten

De Mariavespers van de Italiaan Claudio Monteverdi (1567-1643), officiële titel “Vespro della Beata Vergine” gecomponeerd in 1610, zijn in vele opzichten een mijlpaal in de westerse muziekgeschiedenis. Van Monteverdi is de eerste ons bekende opera overgebleven “L’Orfeo”. Als componist was hij in alle opzichten vernieuwend.

Hij schreef zijn kerkmuziek in een stijl die de tekst volledig op de voorgrond zet om die vervolgens muzikaal, tot in de details, te illustreren. Hij kan in zijn composities de tekst muzikaal laten jubelen, lachen en huilen. Hij weet maximaal gebruik te ma-

ken van allerlei muzikale effecten om de tekst tot leven te laten komen. En zo laat hij tevens de grens vervagen tussen zijn opera’s en de kerkmuziek. De muziek van het openingskoor uit de vespers is letterlijk overgenomen van zijn opera L’Orfeo. Het werk is geschreven voor koor, solisten en instrumentalisten die ook ruim voorhanden waren in de kerkmuzikale praktijk van toen.

Gezongen werd er op een heel hoog niveau met allerlei kennis van bijzondere (nu zeldzame) zangtechnieken zoals het hoquetus (zingen met de hik). Ontstaan vanuit het zingen van herhaalde tonen in het gregoriaans en later door solisten en componisten in hun werk tot een waar circusnummer verheven. (Het deel “Duo Seraphim clamabant”)

De Mariavespers zijn geschreven voor de avondvespers aan het hof in Mantua (Italië). Maar waarschijnlijk ook als proef voor de sollicitatie naar een kerkmuzikale functie elders. De lengte van de kerk- kloosterdiensten was toen voor onze begrippen erg lang. (Meerdere uren) Maar ja, in die tijd had men aan tijd dan ook minder gebrek dan nu.

Welke opname is nu het beluisteren waard? Zelf ben ik wel gecharmeerd van de uitgaves van “The Monteverdi Choir” en “The English Baroque Soloists” onder leiding van John Eliot Gardiner. Vooral ook vanwege

het gebruik van oude instrumenten uit de tijd van Monteverdi. Daardoor krijgt het muziekwerk de uitstraling waarnaar het verlangt. Natuurlijk zijn er meer uitvoeringen die de moeite waard zijn. Vooral ook die waar de solo door een countertenor (zeer hoge mannenstem) gezongen wordt. In de tijd van Monteverdi werd alles door mannenstemmen gezongen. Vooral de castraat stem (hoogte van een vrouwenstem) was immens populair en kinderen tot castratzangers maken was, ondanks een verbod, een wijdverbreide wrede praktijk.

Ik nodig u van harte uit eens een opname te gaan beluisteren van de Mariavespers. Laat u dan verrassen door de overrompelende muziek en de gebruikte muzikale technieken. Neem vooral te teksten met de vertaling erbij en lees mee hoe Claudio Monteverdi een nieuw hoofdstuk aan onze muziekgeschiedenis heeft toegevoegd.

Ad Voesten

TOELICHTING DO-UT-DES MUZIEKBLADEN

Onder deze naam biedt de Sint-Gregoriusvereniging de kerkkoren en kerkmusici van de parochies in het bisdom Roermond nieuwe composities aan.

De naam is enerzijds muzikaal, anderzijds vormt zij een latijnse zin. Vertaald luidt deze: "ik geef opdat jij zult geven".

Getransponeerd naar onze intentie betekent dit

zoveel als: wij als diocesane SGV bieden U deze muziekbladen aan opdat U er gebruik van zult maken en dit wellicht zult honoreren met een bijdrage ter bestrijding van de onkosten.

U mag de koorcomposities legaal kopiëren en vergroten.

Wij zouden het fijn vinden als u ons hiervan op de hoogte stelt.

Elegie

Elegie betekent in deze vorm klaagzang. De naam 'Elegie' was als kunstvorm in het oude Griekenland geliefd. Inhoudelijk ging het dan vaak over een verloren of onbereikbare liefde.

Passend bij de teneur in de rooms-katholieke kerkzang en hun beoefenaars deze keer dus een klaagzang. U mag zich naar hartenlust uitleven in het klinkend maken hiervan. De betere klagers gebruiken wellicht zachte strijkende registers. U kunt de stemmen in de tweede en derde variatie verdelen over twee handen. Let goed op de voortekens en voor welke noten ze gelden.

Veel succes en ... plezier met klagen!

Ad Voesten

DO-UT-DES MUZIEKBLADEN

Elegie

Ad Voesten

Molto Adagio

Orgel

Measures 1-4: Treble staff contains a sequence of eighth notes (D, E, F#, G, A, B, C, D) and a final quarter note (D). Bass staff contains a sequence of eighth notes (D, E, F#, G, A, B, C, D) and a final quarter note (D). The third staff shows whole rests.

Org.

Measures 5-8: Treble staff contains a sequence of eighth notes (D, E, F#, G, A, B, C, D) and a final quarter note (D). Bass staff contains a sequence of eighth notes (D, E, F#, G, A, B, C, D) and a final quarter note (D). The third staff shows whole rests.

Org.

Measures 9-12: Treble staff contains a sequence of eighth notes (D, E, F#, G, A, B, C, D) and a final quarter note (D). Bass staff contains a sequence of eighth notes (D, E, F#, G, A, B, C, D) and a final quarter note (D). The third staff shows whole rests.

Org.

13

This system contains measures 13 through 16. The organ part is written in a grand staff with treble and bass clefs. Measure 13: Treble has a half note G4 (sharp), bass has a half note F#3. Measure 14: Treble has a half note A4 (sharp), bass has a half note G#3. Measure 15: Treble has a half note B4 (sharp), bass has a half note A#3. Measure 16: Treble has a half note C5 (sharp), bass has a half note B#3. All notes are tied across measures.

Org.

17

This system contains measures 17 through 20. The organ part is written in a grand staff. Measure 17: Treble has a half note D5 (sharp), bass has a whole rest. Measure 18: Treble has a half note E5 (sharp), bass has a whole rest. Measure 19: Treble has a half note F#5, bass has a whole rest. Measure 20: Treble has a half note G#5, bass has a whole rest. All notes are tied across measures.

Org.

21

This system contains measures 21 through 24. The organ part is written in a grand staff. Measure 21: Treble has a half note A5 (sharp), bass has a whole rest. Measure 22: Treble has a half note B5 (sharp), bass has a whole rest. Measure 23: Treble has a half note C6 (sharp), bass has a whole rest. Measure 24: Treble has a half note D6 (sharp), bass has a whole rest. All notes are tied across measures.

Org.

25

25 26 27 28

Org.

29

29 30 31 32

Org.

33

33 34 35 36

Org.

37

Org.

Org.

41

Org.

Org.

46

Molto rit.

Org.

VANAF DE ORGELBANK

Rondom een kerkorgel hangt altijd een bijzondere sfeer. Het zijn fantastische instrumenten die in hun verschijning nogal intimiderend kunnen zijn. Ze zijn dominant in de ruimte aanwezig en trekken vaak de aandacht. Vaak geldt dat ook voor hun bespelers. Organisten. Een zeldzaam soort. Want waarom wil je in plaats van blokfluit of trompet in hemelsnaam orgel gaan spelen? Je moet ervoor naar de kerk. Waar het stervenskoud kan zijn. Je zit ongemakkelijk en doet alles in je eentje. Niemand die begrijpt hoe zo'n instrument werkt en wat je ervoor moet doen en laten om het te bespelen. Alles moet je kunnen spelen en zonder voorbereiding. Altijd beschikbaar om na een telefoontje direct in te springen. Ook als de uitvaart in één keer op een ander tijdstip is. Je bent immers organist. En niemand die je vraagt wat het kost. Als eerste, na de koster, in de kerk en als laatste, vóór de koster er weer uit. Als je het orgel hebt uitgezet zijn de zangers en de penningmeester allang de kerk uitgerend. Gaat het orgel kapot, moet je het zelf kunnen repareren of zelf de orgelbouwer regelen. Is de dirigent ziek moet je naast het spelen met je hoofd naar het koor knikken. De koorleden willen dan dat je jouw muziekbladen weghaalt omdat ze je niet goed kunnen zien. We hebben speciale orgelschoenen aangeschaft om op het pedaal te kunnen spelen. Een grote tas voor het groot formaat bladmuziek dat we gebruiken. Dure orgelboeken die in kleine oplagen aan ons

worden verkocht via speciale uitgevers van orgelmuziek, waar we soms ver voor reizen om te snuffelen naar iets nieuws om te spelen. Een extra leesbril voor veraf en dichtbij. Een zonnebril op sterkte voor als de zon precies door het glas-in-loodraam in je gezicht schijnt. De zaklamp om in de winter in het donker veilig bij het orgel te komen via de versleten traptreden in het donkere en koude trappenhuis van de kerktoeren. De extra sjaal en handschoenen om de vingers warm te houden. Hoestsnoepjes om de keel stil te houden en de boterhammen voor de terugreis naar huis. De stemvork voor de zekerheid als het orgel uitvalt. Een stemmijzer om de tongwerken bij te stemmen. Potlood, gum en bladmuziek voor aantekeningen en "last minute" wijzigingen aangebracht door pastoor of dirigent in het programma. (Bij de grootverdieners onder ons zijn er ook iPads in gebruik, dat zijn meestal organisten met een echte betaalde baan.) En natuurlijk als laatste de sleutel van je huis, auto, kerkdeur, deur naar boven, orgelkas en speeltafel.

Mocht u in de kerk een wat sjofel geklede man of vrouw tegenkomen met wat wereldvreemde schoenen, beetje onverzorgd, wazige blik of ietwat opgejaagd, dan is het vast de organist.

Bedenk dan dat u een van de gelukkigen bent die, deze met uitsterven bedreigde soort, in zijn natuurlijke habitat heeft gezien.

Ad Voesten

DUIWEN & TREKKEN

ONVOLDOENDE

Onvoldoende. Onwillekeurig denk je dan meteen aan de Duitse leraar uit Rundfunk. U zult zeggen 'Dat moet zijn: leraar Duits'. Nee, 'Duitse leraar'. Want Pierre Bokma speelt meneer Heydrich, in onmiskenbaar Bayerische outfit met knickerbockerbroek, hoge kousen en Duitse vesten, die seine wunderbar schöne Heimat in alles uitdraagt. Hij geeft Duits, want dat doet hij het liefst, maar zou eigenlijk maatschappijleer moeten geven volgens het rooster. De directeur moet hem met regelmaat tot de orde roepen, als hij hem weer vertrappt op Duits in plaats van maatschappijleer. Een Duitse leraar dus.

Onvoldoende. 'Jullie hebben al-le-maal een on-vol-doen-de!' zegt Heydrich met groot leedvermaak tegen de klas. Het fragment is legendarisch geworden. 'De he-le klas: on-vol-doen-de!'

Maar het stond onlangs in een gerenommeerd tijdschrift waarin zowat alles wat aan cd's met klassieke muziek verschijnt gepresenteerd en van commentaar voorzien wordt. De toppers krijgen een 10 (toppers met kleine letter...), de rest cijfers en beoordelingen van 9 tot 6.

Een onafhankelijk panel zorgt voor de juiste oordelen en vonnissen. Wat een 10 krijgt, kun je goed bestellen en met de beschrijving uit het tijdschrift in de hand kun je je er zelf van overtuigen dat het weliswaar weer veel geld was, maar meer dan de moeite waard wat je gekocht hebt.

Ik koop trouwens weer gewoon cd's. Een tijdlang geleefd op iTunes, iPods en iPads, maar dat was me toch te technisch. Je ziet niet meer dat een klein zilveren ding en daar komt dan alles uit. Klasse kwaliteit, maar ik mis toch iets. Kom ik nog op terug.

Enfin, als iets een 6 scoort, dan moet je het natuurlijk al niet kopen, tenzij je nieuwsgierig bent naar waarom het zo slecht is. Maar ja, daar vind ik twintig euro toch weer net iets te veel voor. Waarom zou je naar muziek luisteren die niet meer dan een 6 verdient? Een 6, dat geef je als beoordelaar als je het eigenlijk niks vindt, maar geen zin hebt er ooit op te moeten terugkomen. Schrijf een 6, ben je ervan af. Een 2 is duidelijk, een 10 ook, maar 6 niet minder: daar stelt niemand je ooit vragen over. Een 6, dat is 'man, man, man, maar we laten het maar zo'. Of je moet het zelf zijn. Iemand uit een koor vertelde laatst: 'Ik hoorde van de week toch een koor op de radio: slecht! Slecht! Bleek dat wij dat waren!' Na zo'n opmerking ga je van ellende luisteren of het inderdaad echt zo slechts was of dat deze zangvriend gewoon weer z'n eigen oude plaat op had staan. Bleek inderdaad reuze mee te vallen.

Maar in dat tijdschrift stond dus een cd met geen zwarte 6, 7, 8, 9 of 10 erboven, maar vet in rood 'Onvoldoende!' Onvoldoende. Het

voldoet niet. Het is niet goed. Het is niks. Het had beter niet gemaakt kunnen worden. Het zou je maar gezegd zijn. Maar het stond er echt. 'Onvoldoende'. Dan kun je alleen nog hopen dat er mensen zijn die je cd kopen om te horen hoe het niet moet. Maar daar raak je de oplage echt niet mee kwijt. Ikzelf heb hem niet gekocht. Want ja: onvoldoende.

Maar... er is iets met die beoordelingen. Al zijn ze terecht, want zegt het? Niet voor niets krijg je kerkkoren niet gauw of zeg maar nooit ergens naar toe als er gejureerd wordt. Niet dat ze bang zijn voor kritiek van de jury, maar het zit de kerkzanger gewoon niet ingebakken dat hij puur technisch op zangkwaliteit beoordeeld wil worden. Daar doet hij het niet voor, daar leeft hij niet van. Daarmee is niet gezegd dat kwaliteit niet meer hoeft, maar de wereld van de kerkzanger is breder dan het concertpodium. En hoogstaande kwaliteit is maar één aspect van zijn wezen. Een kerkzanger kan ook niks met de opmerking van een verwilderd jurylid met knalrode broek en schreeuwend groen hemd open tot op halverwege – gewoon zo lekker losjes – van dat het koor wel al-leraardig was met zingen, maar te stil stond: 'Beleving, performance, motie, emotie, we willen het niet alleen horen, maar vooral ook zie-h-ien! Communicatie met het publiek is

zo belangrijk en zo leuk!’ Dank je de koekoek dat de kerkkoren al lang zijn afgehaakt bij die concoursen! De stap van ter ere Gods en tot stichting van je naaste naar waar de tv elke avond mee gevuld wordt is wel erg groot...

Het grote probleem met de top-cd's is dat het altijd gaat om professionele musici die oneindig geoefend hebben en alles op zij hebben gezet voor deze productie. Het is hun werk. Het stuk op de cd is zelden in één track opgenomen. Meestal is het vaak genoeg over gedaan of heeft men zelfs de beste stukken van verschillende opnames aan elkaar geplakt. Daar gaat dan nog eens een brok techniek overheen die alle onefenheden nagenoeg wegpoetst en het eindresultaat uiteindelijk veel te gelikt en veel te mooi doet zijn. Prachtig om te horen, maar het is té mooi om nog bezielt te zijn. Het leven is eruit, dit zijn grafstenen geworden.

Dat leven maakt nou net – vergelijk de cd maar met de live-uitvoering – dat het soms ook wel eens (bijna) mis kan gaan: zangers kunnen hun dag niet hebben of weer eens iets aan hun stem hebben, een orkest kan ineens rammelen aan alle kanten, de begeleider kan onvergeeflijke blunders maken, de trompettist haalt het net niet... het hangt dan af van de flexibiliteit van de dirigent en koor en orkest hoe dat dan weer opgevangen kan worden en hoe alles uiteindelijk toch enigszins onder elkaar komt te staan. Of niet. Men kan ook gewoon moe zijn. Of ruzie hebben over tempi. Of er gewoon een keer gigantisch naast zitten, zelfs zo dat je ook met heel plechtig blijven kijken toch de verdenking en de schande niet van je af kunt werpen. Bovendien geldt voor live dat je de omgeving erbij hebt met de eigen sfeer en akoestiek van

de ruimte en alle bijgeluiden van een kerk of een hoestend en proestend publiek.

Het gaat wat dat betreft in de muziek niet anders dan in het gewone leven. Een top-cd lijkt dan wat meer op de gelikte soaps op tv, de live-uitvoering meer op het gewone leven... In de live-uitvoering wisselen bovendien hele mooie momenten af met die waarvan je zegt 'Jammer. Moet niet te lang duren dit...'. Maar het volgende hoogtepunt maakt dan weer veel goed. That's life! De top-cd neigt naar een volmaaktheid die ons hier in dit ondermaanse dan wel dit tranendal verder eigenlijk vreemd is. Het wat meer real-life-koor vertelt en zingt ons wat dat betreft dan toch wat meer over het leven zelf... Je mist bovendien ook het groeiproces: een koor dat je regelmatig hoort en hoort groeien (dan wel krimpen) heeft toch wat meer te vertellen aan authenticiteit dan enkel het meer dan sublieme eindresultaat van een onzichtbaar proces dat uit de lucht komt vallen. Of op de deurmat via Bol.com. Daarom ook dat terugverlangen naar de cd's: daar zitten tenminste boekjes bij met de ontstaansgeschiedenis.

Als ik verstandig ben, stop ik hier. Niet dus. Ik kan het niet nalaten toe te voegen wat ik wel eens zeg als mensen komen klagen over het koor, bij bijvoorbeeld uitvaarten. Zeker als het families zijn met veel noten op de zang. 'Als ik hoor wat de familie aan wat dan 'in memoriam' heet allemaal de ruimte in slingert, zowel inhoudelijk als qua voordracht ('Onvoldoende! Al-le-maal onvol-doende-de!'), dan komt dat vermaledijde koor toch wel erg sterk, goed en mooi uit de verf! That's ook life!

Ed Smeets

KOORZAKEN

Ik hoor zelfs fouten die nog gemaakt moeten worden...

En ja hoor, wat ik verwachtte gebeurt ook. Natuurlijk was het beter geweest als het meteen goed was gegaan. Maar door jarenlange ervaring weet je inmiddels wel waar de zwakke punten liggen.

Beginnende dirigenten of dirigenten die geen professionele scholing hebben gehad (wat bij kerkkoren vaak voorkomt), zullen misschien denken: "Ik kan toch niet alles tegelijk horen?"

Natuurlijk is het een eerste vereiste, dat de dirigent vergissingen verbetert, of het nu gaat om foute noten of om onzuiverheden. Dit onderdeel van het dirigentschap wordt vaak door de buitenwereld onderschat. Bij uitvoeringen zal men wel naar de slagvaardigheid kijken, maar men vergeet al gauw dat het echte werk tijdens de repetitie plaatsvindt.

Insiders weten wel dat dit onderdeel zelfs het meest gecompliceerd is. Om de fouten in het geheel te kunnen horen, moet je echt een goed gehoor hebben.

In mijn "**Basishandboek Koordirectie**" wijd ik dan ook een heel hoofdstuk aan het aspect: "**GEHOOR**", waaruit ik een aantal tips wil citeren, die bedoeld zijn om "het oor" te helpen en te sturen naar de gevaarlijke plekken.

Bij het studeren van een nieuw werk zijn er drie fases te onderscheiden:

1. Het kennen en beheersen van het werk zelf door de dirigent;
2. Het analyseren van de moeilijkheden van het werk;
3. Het maken van een repetitieplan.

Voorbeeld van cadenzen

Ad 1:

Kennen van het werk betekent niet alleen het beheersen van het notenbeeld, maar kijk ook naar de achtergrond van het werk, betekenis van de tekst, sfeerschildering, voorstelling van tempo, dynamiek e.d.

Voorbeeld van cadenzen

Ad 2 en 3:

Analyse, moeilijkheidsgraad en wijze van aanpak (repetitieplan) liggen in elkaars verlengde.

- Zing thuis zelf iedere stem. Daar waar vergissingen plaatsvinden, zullen deze plekken ook tijdens de repetitie extra aandacht vragen. Wees er alert op.
- Omcirkel bij de voorbereiding de gevaarlijke punten in de partituur, zowel per stem als in de samenklank. Deze vormen een soort directielijn, die de concentratie van de dirigent stuurt van het ene punt naar het andere.
- Voorkom het insluipen van fouten door een goede controle tijdens de partijrepetitie. Goed voorzingen of spelen is het halve werk.
- Ga er niet blindelings van uit, dat na één keer goed nazingen de passage echt gekend is. Herhaling zorgt voor onthouden. Controleer het regelmatig, ook al ben je in de fase van de meerstemmigheid. "Doe het nog eens voor mij" is geen brevet van onvermogen.
- Kies niet te snel voor het samenvoegen van alle stemmen, maar bouw de

meerstemmigheid op door stemparen te gebruiken die elkaar steunen. Het is belangrijk ook de zangers zelf hiervan bewust te maken: "zing met je oren".

- Bouw een fermate in op plekken die gevaarlijk zijn. Daardoor kun je als dirigent de bewegende "film" even stilzetten en rustig naar de "foto" kijken of alles klopt.
- Veel voorkomende fouten die niet altijd meteen opgemerkt worden, zijn verkeerde parallellen: sextparallellen, waarbij een partij zich vergist, kunnen plots octaafparallellen worden. Ook zijn er wel eens onervaren koorzangers, die moeite hebben om hun eigen melodie vast te houden en al snel meezingen met de hoofdmelodie.
- Al het tot nu toe gezegde geldt niet alleen voor fouten, maar ook voor onzuiverheden binnen de stem of in het geheel. Constateren dat het koor aan het einde van het werk een halve toon gezakt is, lost het probleem niet op. Geheid gebeurt hetzelfde bij herhaling. Probeer de vinger op de gevoelige plek te leggen door het inlassen van controlemomenten, bijvoorbeeld het einde van iedere zin.
- Inzingoefeningen kunnen naast het effect van de "warming up" ook een toegepaste rol krijgen bij het ontwikkelen van het gehoor. Enerzijds kan de dirigent zelf oefeningen bedenken om bijvoorbeeld een lastige sprong voor te bereiden, anderzijds kunnen er ook oefeningen bedacht worden om de zuiverheid te trainen. Denk eens aan het intoneren van cadenzen of accoordsbrekingen.
- Voor zowel zangers als de dirigent is het belangrijk om te analyseren welke noten belangrijk zijn en welke slechts versieringen zijn. Door reductie kan de

hoofdzaak veel duidelijker worden. Durf de echte kern te destilleren uit de grote brij van noten en laat de onbelangrijke noten even weg. Daarna kunnen ze weer teruggezet worden, maar de hoofdlijn blijft tot steun.

Tenslotte wil ik iedere dirigent vragen om aan zelfonderzoek te doen betreffende de eigen stand van zaken met betrekking tot het gehoor. Zoals een pianist regelmatig moet trainen om de "Fingerfertigkeit" te behouden, zo moet ook de gehoortraining bijgehouden worden.

Liever een dirigent, die wel eens de verkeerde kant op slaat, dan een dirigent die niet hoort waar het fout gaat. Dan kun je immers ook niets verbeteren.

Annie Jansen

5 Oktober vindt tijdens de Limburgse Koordagen in Roermond een "**Ontmoetingsdag voor Koor-dirigenten**" plaats. Tijdens deze dag wordt aan de hand van een aantal workshops het "**Basishandboek Koordirectie**" gepresenteerd. Dirigenten en belangstellende toehoorders zullen een aantal zaken middels praktische voorbeelden in praktijk kunnen brengen. Aan het einde zijn een tweetal koren aanwezig, waarmee de dirigenten zelf aan de slag kunnen gaan. Voor meer informatie verwijs ik naar de website van het VNK en de SGV-bisdom Roermond.

DE TUSSENZANG

Na de eerste lezing volgt een gezang wat in de volksmond vaak “tussenzang” genoemd wordt. De bedoeling van dit gezang is dat het een eenheid vormt met de teksten van de lezingen. Vandaar dat we na de eerste lezing een zogenaamde “antwoordpsalm” zingen. De naam zegt het al we geven een eigen muzikaal en tekstueel antwoord op de lezing. De tekst van deze gezangen komt uit het boek van de psalmen. Inhoudelijk sporen ze ons aan om na te denken over het Woord dat we beluisterd hebben en in de psalm uitzingen. De antwoordpsalm wordt in de liturgie als een belangrijk zelfstandig element gezien. En ook, in de reguliere eucharistievieringen, als onvervangbaar voorgeschreven. Daarmee komen we ook direct bij een praktisch probleem. In het Gregoriaanse repertoire is dit gezang nooit een probleem geweest. De schola zingt gewoon wat in het Graduale Romanum voorgeschreven staat. Deze teksten zijn allen uit de psalmen genomen. Echter met de invoering van de volkstaal waren de koren niet direct in staat om elke zondag een andere psalm in het Nederlands te zingen. Het repertoire was er nog niet en/of er was te weinig tijd om het allemaal te leren. Liturgie wacht niet op de goedwillende zangers en zangeressen dus werden al snel noodmaatregelen getroffen door de tussenzang aan te passen met liederen die een raakvlak hebben met het thema van de viering of de gesproken teksten. En zo is in de praktijk van ons bisdom de antwoordpsalm veelal vervangen door een tussenzang. Een lied. Al dan niet meerstemmig waarin het koor zich kan laten horen. Gelukkig zijn er in de laatste decennia heel wat componisten die nieuwe muziek

op de psalmtteksten hebben geschreven. Ook in de bundels “Laus Deo” en “Gezangen voor Liturgie” vinden we heel wat muzikale vormen. Toch heeft de Nederlandstalige antwoordpsalm nog niet de gebruiksstatus van de gregoriaanse oervormen geëvenaard. Een van de redenen is naar mijn mening de moeilijkheden rondom het plaatsen van muziek onder de zeer onregelmatige lengtes van de psalmtteksten. Het componeren van herkenbare en eenvoudig mee te zingen muziek op de psalmtteksten is dan ook een uitdaging. Dit gecombineerd met de grote hoeveelheid verschillende psalmtteksten die we dienen te gebruiken tijdens het liturgisch jaar, zorgen ervoor dat menig kerkkoor niet (meer) aan de antwoordpsalm begint. Een compromis ligt daarom ook vaak in het samen zingen van een psalmrefrein en het spreken van de verzen door een voorganger.

In het gebruik van de antwoordpsalm zien we duidelijk de spagaat tussen regelgeving en praktijk.

Maar ook de kloof tussen diepgang en oppervlakkigheid in de liturgie. Psalmen zijn nu eenmaal niet de meest toegankelijk teksten en vereisen vaak de nodige uitleg om hun context te begrijpen. Dat stelt ook weer eisen aan de dirigent en de koorzangers. En zo zien we dat niets in de liturgie vanzelfsprekend is en ook niets op zichzelf staat maar dat alles binnen het liturgisch werkveld verbonden is met elkaar.

Ad Voesten

KIA-VERSLAG

Verslag van de 41ste KIA

van de Koorkring Thorn op 11 mei 2019

in de H. Lambertuskerk te Neeritter

Na enkele repetities in de eigen parochiekerken kwamen de kerkkoren van Ittervoort, Wessem en Neeritter op donderdag 9 mei samen in de kerk van de H. Lambertus te Neeritter om onder de deskundige leiding van Mevr. Annie Jansen de puntjes op de i te zetten voor de H. Mis op zaterdag 11 mei. Vooral het "Wees gegroet" van Jan Vermulst en de meerstemmige versie van "O reinste der Schepselen" van Annie Jansen werden onder handen genomen.

Op zaterdag 11 mei kwamen de kerkkoren van het gehele Cluster Emmaüs al geruime tijd voor de eucharistieviering samen om onder leiding van mevr. Jansen de diverse stukken voor de eucharistieviering door te nemen. Vooral het zingen met de juiste ademsteun kreeg hierbij de nodige aandacht.

De Heren van het Dekenaal Gregoriaans Gelegenheidskoor waren al eerder bij elkaar gekomen om onder leiding van Dhr. Piet Mennen de introïtus "Misericordia Domini" en de tussenzang "Alleluia Ego Sum" door te nemen en af te werken.

Om 19.00uur begon de H. Mis en werden alle werken onder leiding van de diverse dirigenten en onder orgelbegeleiding van Daniël Jansen ten uitvoer gebracht. Het werd een fijne viering waarbij vooral het samen zingen met zoveel koorzangers als zeer prettig werd ervaren.

Na afloop trokken we naar zaal Scheepers-Hanssen voor de gezellige nazit. Het was voor de deelnemers een geslaagde avond.

Riny Heuts, kerngroep

Parochie H. Lambertus Neeritter

OPHALEN TEGEN REDELIJK BOD:

Piano F. Adam uit Krefeld.

De piano is in redelijk goede staat en heeft voor die tijd gebruikelijk ivoren toetsen. Vilt en hamerkoppen zijn nog prima. Hij klinkt voor zijn leeftijd nog best goed, maar moet natuurlijk wel gestemd worden.
info@sgv-roermond.nl

SAMENWERKEN IN DE WERELD VAN DE KERKMUZIEK

Muziek is een kunstvorm. En een kunstvorm is niet los te koppelen van het karakter van de kunstenaar. Een kunstenaar heeft een innerlijke drang om te scheppen, om zich te uiten in Woord, beeld of klank. Hij gaat daarbij uit van zijn eigen innerlijk gelijk. Het moet zoals hij zich dat voorstelt. De weg ernaartoe kan een kunstvorm zijn of het uiteindelijke resultaat. In alles probeert de kunstenaar zijn eigen gevoel te volgen. "En God zag dat het goed was". Zo is de kunstenaar een God in zijn eigen vrije creatieve universum.

In het besturen van een overkoepelde organisatie die moet gaan over kerkmuziek en al zijn facetten komen musici en bestuurders samen om tot een overeenstemming te komen over doel, beleid en aanpak om de kerkmuziek naar een hoger of breder plan te tillen.

Besturen is ook een kunstvorm. Een kunstvorm waarin je je eigen karakter moet loskoppelen van wat bestuurlijk nodig is. Innerlijke drang om jezelf te profileren moet opzij worden gezet voor algemeen belang en het resultaat is het komen tot een consensus.

Een beslissing waar iedereen zich in kan vinden.

U kunt zich wellicht voorstellen dat bovenstaande personen van nature een moeilijke werkrelatie met elkaar kunnen creëren. De kans op onbegrip, geldingsdrang en eindeloze discussies ligt op de loer. Immers de insteek van beide karaktertypen is totaal verschillend. In de praktijk zien we dan ook dat een samenwerkingsverband wat bestaat uit een samenstelling van extreem begaafde kunstenaars en eigenzinnige bestuurders een grote kans van mislukken in zich heeft.

Maar wat heb je dan wel nodig om een samenwerkingsverband van kerkmusici tot een succes te maken? Een kunstenaar kan niet werken zonder een atelier. Een ruimte waarin hij kan scheppen en inspiratie vindt. Daar begint jouw kunstenaarschap. In de kerkmuziek is jouw atelier de kerk en de kerkgemeenschap om je heen. De mensen om je heen inspireren om te scheppen. In de kerkmuziek ben je niet alleen in je rijk van muzieknoten. Je bent maar een klein radertje in een grote tandwielenkast waar iedereen nodig is om de motor te laten draaien. Om kunstenaars samen te laten werken is bovenstaand begrip nodig. Een atelier van dienstbaarheid is de inspiratiebron om tot zinvolle kunstwerken te kunnen komen. Daar waar de musici in staat zijn met respect en dienstbaarheid elkaar te benaderen gebeuren vaak mooie dingen.

Hoe zit dat dan met bestuurders?

Als bestuurder in een kerkmuzikale organisatie word je vaak geconfronteerd met creativiteit. Ideeën die verder gaan dan het volgen van bestuurlijke regels. Een goede bestuurder kan allereerst goed luisteren.

En combineert creatieve ideeën met zijn eigen kennis van regelgeving en beleidsplannen.

Hij stuurt het schip dat van nature door de golven alle kanten op wordt geslingerd. Soms met kleine stuurcorrecties. Maar ook soms door het roer om te gooien en via een omweg toch weer naar je eindbestemming terug te varen. Luisteren en afwegingen maken in het belang van het gestelde doel zijn de voorwaarden voor een goed bestuur.

Op 27 juni 2020 organiseren de drie zuidelijke bisdommen (Roermond-'s-Hertogenbosch-Breda) een dankjewel dag van de kerkmuziek in Eindhoven. Een dag die u echt niet mag missen.

Dit bijzondere samenwerkingsverband kon alleen tot stand komen dankzij de combinatie van mensen die bovenstaande filosofie aanhangen of hebben ervaren. Kerk zijn is bovenal verbinden. Verbondenheid creëren doe je door dienstbaar te zijn aan elkaar en daardoor de mogelijkheid hebben om samen mooie dingen te maken.

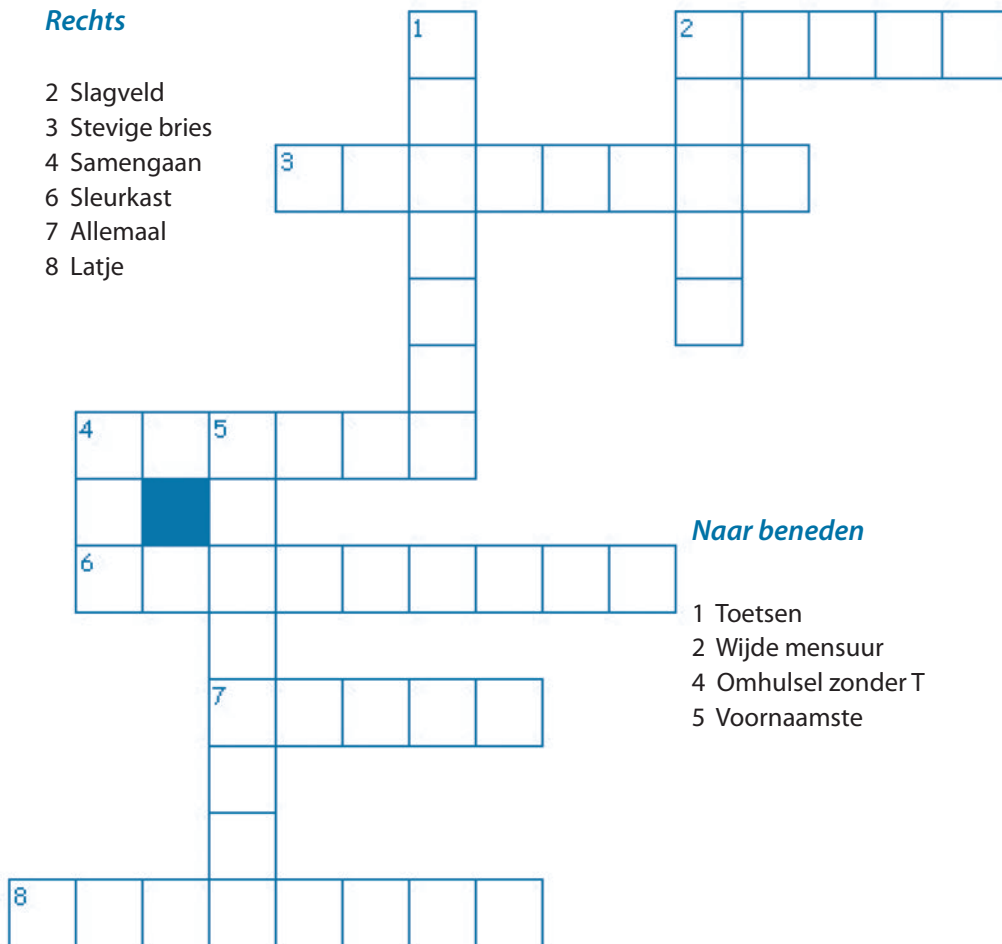
Bovenstaande filosofie is universeel. In het groot en in het klein. Of je nu lid bent van een bisschoppenconferentie of een kerkmuzikale organisatie. De gave om te verbinden en te creëren begint bij jezelf!

Ad Voesten

KRUISWOORDRAADSEL OVER HET KERKORGEL

Rechts

- 2 Slagveld
- 3 Stevige bries
- 4 Samengaan
- 6 Sleurkast
- 7 Allemaal
- 8 Latje

Naar beneden

- 1 Toetsen
- 2 Wijde mensuur
- 4 Omhulsel zonder T
- 5 Voornaamste

5 Prestant
4 Kas

1 manuaal
2 Fluit

Naar beneden

8 Abstract
7 Tuit
6 Sleepblade

4 Koppel
3 Winddruk
2 Front

Oplossing kruiswoordpuzzel
Rechts

KOORSECRETARIS - DIRIGENT - ORGANIST

- Aan alle parochiegeestelijken wordt één exemplaar van 'Koorgeleide' toegezonden.
- Elke koorsecretaris in de parochies ontvangt eveneens één exemplaar om dit binnen het koor te laten rouleren. **Mocht de adressering van het koorsecretariaat niet (meer) juist zijn, gelieve dit dan te melden aan het diocesaan secretariaat SGV in het bisdom Roermond.**
- Een persoonlijk abonnement voor 4 nummers per jaargang is mogelijk door € 10,- per jaar over te maken op ons banknummer (zie onder).

LEDEN VAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN DE SINT-GREGORIUSVERENIGING IN HET BISDOM ROERMOND

Vicararis Drs. E. Smeets pr., voorzitter

Eindstraat 6, 5801 CR Venray (0478-550740) (voorzitter@sgv-roermond.nl)

Pastoor H. Notermans, secretaris

Kerkstraat 7, 6374 ES Landgraaf (045-5312378) (secretaris@sgv-roermond.nl)

Drs. G. Moonen RC, penningmeester

Bob Boumanstraat 26, 6042 EH, Roermond (0475-386772 werk)

Mw. A. Jansen, Volksplein 95-C, 6214 PC Maastricht (043-3216892)

D. Jansen, Hoogstraat 11, 6017 AP Thorn (0475-562187)

W. Leenen, Ginkelstraat 118, 5911 ES Venlo

J. Steijvers, Aldenhoven 28, 6093 HB Heythuysen (0475-496456)

C. Tonnaer, Arlo 32, 6041 CJ Roermond (0475-582276)

J. Vanhommerig, Deken Fabiusstraat 5, 6118 EN Nieuwstadt (046-8881570)

A. Voesten, Molenstraat 7, 5975 AE Sevenum (077-3662479)

Sint-Gregoriusvereniging in het bisdom Roermond (SGV)

Postadres: Postbus 470, 6040 AL Roermond
(ook voor het aanvragen van onderscheidingen)

Bezoekadres: Swalmerstraat 100, 6041 CZ Roermond
(secretariaat en documentatiecentrum te bezoeken, cq. telefonisch te bereiken op: **maandagmorgen van 10.00 tot 12.00 uur,**
woensdag- en vrijdagmiddag van 14.00 tot 16.00 uur)

Website: www.sgv-roermond.nl

E-mailadres: secretaris@sgv-roermond.nl

Telefoon: 0475-386725

Bankrelatie: ABN Amro NL45ABNA0229852599

t.n.v. 'Sint-Gregoriusvereniging, postbus 470, 6040 AL Roermond'

